

העם

הכל נראה אחרת

ברקים ורעמים. ג'ורג' ואידה. בלי טלוויזיה, הכל נראה אחרת.

הרדיו והטלוויזיה שינו את פני החיים. משוסכך, העדרם משנה גם הוא את החיים — בכיוון ההפוך.

זה הוכח השבוע בחיי ישראל באופן דרמטי. ליתר-דיוק: באופן אנטי-דרמטי.

אסונות מוזעזעים. אסונות-היט בע שפקרו את הארץ לא הטרידו את האנשים. הם היו רחוקים. כתל-אביב היה מובל קטן בערב, שהפריע במשך כמה שעות למהלך החיים. גרם לפקקית-ננועה, מנע את המעבר מצד אחד של רחוב ריונגוף לצד השני. כמה צעירים בעלי-תושיה פשוט חלצו את נעליהם והלכו לדרכם יחפים.

למחרת היום קראו בעיתונים שכמה אנשים נהרגו (ראה להלן), ואחרים נעדרו.

אילו היה כל זה מתרחש בעירך של שידורי רדיו וטלוויזיה, היו מאורעות אלה מקפיצים את המאזינים-הצופים, יוצרים חרדה ואולי גם תבהלה.

מדי שעה היה הרדיו מודיע באופן דרמטי על האסונות הנוראים, ואחר-

כך היתה הטלוויזיה מראה את המראות המוזעזעים. פועלים נטלים בשדה מכר. אנשים נסחפים בכביש ונעלמים. ילד טובע. הורים חרדים. נשים בוכות. עדויות מבלבלות של עדי-ראיה. בירדן נהרגים אנשים. בסוריה נהרגים אנשים. בסני, לא הרחק מגבולות המדינה, נהרגו ונעלמו עשרות.

האנשים היו נצמדים למקלטים מדי שעה כדי לשמוע את המשך הדראמה. בערב היו יושבים מרותקים למקלטי הטלוויזיה, מתרגשים בין הפיזצחים. BIG DEAL! דורי רדיו וטלוויזיה, לא עורר גם ביי קורו של שר-החוזק האמריקאי אלא פיי הוק משועמם.

ג'ורג' שולץ בא לארץ. אז מה? הוא ידבר עם יצחק שמיר. אז מה? הוא שיכנע אותו. אז מה?

בטלוויזיה זה היה נראה אחרת. שוט רים. שומרים. מכוניות-שרד. טכסים. לחיצות ידיים. חיובים אומללים. נסיר נות כושלים של פוליטיקאים החיך ולהחליף מחמאות לעיני המצלמות.

בעיתונים זה נראה חסר כל חשיבות. שולץ היה פה, שולץ היה שם. ביג ריל. כיפה אדומה והזאבים. הרווח הנקי של הציבור משביתת הרדיו והטלוויזיה נגע לאידה נורל.

הטכס שנערך עם כואה לארץ אכן שודר בערוץ השני, אך היה כה אומלל ומכיש, עד כי הפך לקאריקטורה (ראה עמודים 14-15).

4 הרוגים ו-3 נעדרים בשטפונות 2 הרוגים ו-20 פצועים בתאונות

"דבר" שובדתי 85

ארבעה נהרגו וחמישה נעדרים בסופות ושטפונות באיזור הדרום

"על המישמר" שובדתי

קציין בצה"ל ושני צעירים נעדרים בשטפונות בדרום

"הארץ" הערבים אינם שובדתי

מחיר הדמים של מזג-האוויר הסועד: 4 הרוגים, 5 נעדרים

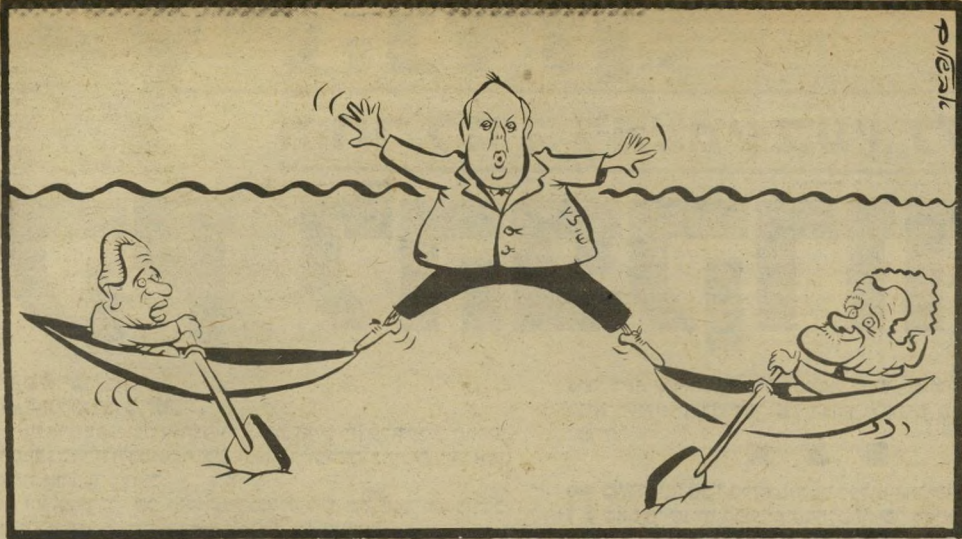
"ידיעות אחרונות" שובדתי

חשש לחייהם של סרן וזוג מטיילים שנסחפו בשטפונות; 2 ניספו במכת ברק; ילד טבע

"מעריב" יהודים לפני ערבים שובדתי

קציין צה"ל טבע בערבה שני מטיילים נעדרים בנגב

"חדשות" הערבים אינם שובדתי

נעדרים כסופות ושטפונות באיזור הר" רום".

שונה לגמרי היה המצב בהארץ. הכותרת הראשית הכריזה: "קציין ב' צה"ל ושני צעירים נעדרים בשטפונות בדרום". משמע: לא היו הרוגים.

רק מי שטרם לקראו את כותרת המישה, באותיות הרבה יותר קטנות יכול היה לקרוא: "הפסקות חשמל ושי" כושי תנועה בתל-אביב. דרכי-היבשה לאילת נותקו — ארקיע מפעילה טי" סות מיוחדות. 2 מחאיינונים נהרגו ממכת-ברק בעת שסקפו בקטיף פילפ" לים בחבל-אשכול. ילד בן 11 מהיישוב הברואי שגב-שלום טבע בנחל באר" שבץ".

כאן יש סולם-ערכים מאלף. הכי חשוב: קציין צה"ל ושני צעירים נעדר" רים. אחר-כך: הפסקות חשמל וניתוק התחבורה. ורק אחר-כך: שלושה הרור גים.

מרוע הנערד חשוב מההרוגים? מ" דוע הפסקת-חשמל חשובה מהפסקת חיים? יש לכך תשובה פשוטה: ההרוגים

לאחר-מכן באו התמונות בעיתונים. אידה פה, אידה שם. יום אחרי יום. אידה ליד הכותל המערבי. אידה ליד קבר הרצל. וכן הלאה תמונות שעוררו כמי עט גיחוך בשיגרתיות.

אילו היה כל זה קורה בטלוויזיה וברדיו, זה היה ממאיס את "האשה הקטנה באדום" עוד הרבה יותר. יתכן שאחרי כמה ימים איראפשר היה לסכול אותה. לא בשל אישיותה שלה עצמה, אלא בשל ההתרוצצות הבלתי-יוסוקת של זאבים פוליטיים ותיקשורתיים סביב כיפה אדומה זו.

חומר וזמן למחשבה. האם חזרו כל המאורעות למימדים הטיביעיים שלהם? האם הטלוויזיה היא המנפתת אותם עד כדי הפיכתן של זוטות לאי רועים מוזעזע-ועולם? האם ההתמקדות הבלתי-יוסוקת של הטלוויזיה בעניינים קטנים ושיטחיים, בעלי אופי אישי, תוך התעלמות מן הבעיות הגדולות, מעוותת את תמונת-העולם?

בהעדר שידורים, היה לאנשים ולנ" שים זמן לחשוב על כך. יתכן שפה ושם מישוה גם עשה זאת.

עיתונות הנעדרים והמתים

נעדר יהודי חשוב מזהוג ערבי. ניתוק-חשמל חשוב מניתוק-קיימים.

האם העיתונות הישראלית היא גיז' עינית?

השבוע ניתנה על כך תשובה, ורווקא בתחום שאין לו שום נגיעה לעניינים פוליטיים. משוסכך היתה התשובה מאלפת ביותר. היא ביטאה את הגישה הבלתי-אמצעית של העור" כים והכתבים, מבלי שהם עצמם היו מודעים לכך.

תשובה פשוטה. בלילה שבין היום הראשון והיום השני, אחרי יום של סערות-טבע, היו מונחים לפני כל הי עורכים הסיכומים הבאים על קורבנות הטבע:

- בשדות מושב אוהד עסקו ארבעה נערים ערביים מחאיינונים בקטיף פילפ" פל. ברק פגע בשניים מהם והרג אותם. שני האחרים לקו בהלם, התעלפו וזכו בטפול רפואי.
- בחאיינונים עצמה נהרגה אשה מפגיעת ברק.
- ילד בדווי בן 8 טבע בנחל בקע בנגב.

רכב נסחף בורם בדרום. קציין צה"ל בדרגת סרן ניסה להצילו, ונסחף גם הוא. היה חשש חמור שטבע. חוץ ממנו נעדרו בני-זוג, ועוד אשה. סיכום הנעדרים באותה עת היה בין שלושה לחמישה.

חוץ מזה גרמה הסערה לתאונות ררכים, ובהן הרוגים ופצועים. זה היה המצב העובדתי. איך דיווחו על כך העיתונים?

הכותרת בדבר: "4 הרוגים ו-3 נעדרים בשטפונות. 2 הרוגים ו-20 פצועים בתאונות". זה היה עובדתי.

הכותרת בעל המישמר היתה גם היא עובדתית: "ארבעה נהרגו וחמישה

אסיר חולה איידס אושפז

זהו סיפור שנגזר:

בשבוע שעבר אושפז בבית-החולים תל-השומר ליד תל-אביב אסיר חולה-איידס. האיש, שהוא נרקומן, אושפז באחת המחלקות הפנימיות של בית-החולים. מבקרים שבאו למקום הופתעו לראות בפתח החדר, שבו שכב, שומר במדים. החולה הגיע למחלקה לפני החג, והוכנס לחדר מבודד.

חברתו של האסיר, שבאה לבקרו, התייחדה עימו בחדר.

כשנשאלה הבחורה אם ידוע לה מה מצבו של האסיר ומה המחלה שממנה הוא סובל ושבגללה אושפז, השיבה שאינה יודעת בדיוק, אך ידוע לה שהוא חולה במחלה קשה.

מסיבות של אתיקה רפואית ושמירת סודיות, לא יכול היה הצוות הרפואי במקום למסור לבחורה פרטים על מחלתו של האסיר. למרות זאת ניסו אנשי-הצוות לרמוז לה על סוג המחלה. הבחורה לא הבינה, ככל הנראה, שמדובר במחלת-האיידס.

בבדיקה התברר שצוות רפואי חייב למסור דיווח על מחלה — חרף כללי הסודיות הרפואית — רק כשמדובר בסכנה לבריאות-הציבור. לכן היו חייבים לספר לבחורה שהאיש חולה איידס, אך אילו היה מתברר שהיא פרוצה, או מישהי הידועה כפרוצה, העלולה לסכן את הציבור. בינתיים חזרו האסיר ושומר אל בין כותלי בית-

הסוהר. בכלא איילון, שבו מרצה האסיר את עונשו, מתרוצצת השמועה על אסיר חולה-איידס שהוחזר לכלא, והיא מדאיגה את האסירים והסוהרים כאחד.

עד כה לא נמסר על חולי-איידס השהים בבתי-הכלא בארץ. דובר שרות בתי-הסוהר והסגל הרפואי של שרות בתי-הסוהר הצהירו, לא אחת, שאם כי יש מיספר מצומצם של אסירים הנושאים את נגיף-האיידס, אלה אינם חולים עצמם במחלת האיידס, ושרות בתי-הסוהר יודע על קיומם.

שמעון מלכה, דובר שירות בתי-הסוהר, מסר בתגובה: "אין חולה איידס בשירות-בתי-הסוהר, ידוע לנו על מיספר אסירים שנושאים בגופם נוגדני איידס. האסיר שאושפז הוצא לטיפול לא בקשר עם איידס". דוקטור משיח, יו"ר שירותי אישפוז, ויו"ר הוועדה העליונה לנושא איידס, אמר בתגובה כי "משרד-הבריאות לא קבע מדיניות בתחום הסודיות הרפואית ולא ניתנו הנחיות לגבי עניין זה שהוא בתחום זכויות-הפרט. הנושא מורכב, נמצא בבירור, ואין לנו עד היום פתרון".